

כריתות יא: (תחילת הפרק) עד יב: (המשנה)

ביאורי מושגים
 'העלם אחד' ו'שני העלמות' - ידיעה על האיסור. כאשר אדם עשה שני מעשים בלי ידיעה באמצע המצב נקרא 'העלם אחד'. כאשר הייתה ידיעה באמצע המצב נקרא בשני העלמות.

המשנה

עד אחד אומר אכלת חלב:
 כששותק - חייב (חטאת),
 כשמכחיש - פטור.
שני עדים אומרים אכלת חלב:
 כששותק - חייב (חטאת),
 כשמכחיש - ר"מ: חייב, חכמים: פטור.
עד/אישה אומר: 'אכל', ועד/ אישה
אומר: 'לא אכל': מביא אשם תלוי.

1. אכל חלב בהעלם אחד:
 חייב חטאת אחת,
 2. אכל חלב, נותר ודם בהעלם אחד:
 חייב חטאת על כל מין ומין,
 3. אכל שני חצאי זית ממין אחד
בהעלם אחד: מצטרפים - חייב חטאת,
 4. אכל חצי זית משני מינים:
 לא מצטרפים - פטור מחטאת.

המקור לעד אחד:
אפשרות א': 'או הודע אליו חטאתו' - ולא שיודיעהו אחרים (כשהוא מכחיש אותם). אם הוא שותק חייב - שנאמר 'או הודע'.
אפשרות ב': 'והתודה' - מודה בדברים חייב, מכחיש פטור.

ר' יהושע: האוכל משתי קדרות בהעלם אחד חייב שתי חטאות (כפי שמצאנו בשני העלמות)
 לא ברור האם ר"י אמר את דבריו רק לחומרא או גם לקולא. האם שתי אכילות של חצי זית מקדרות שונות מצטרפות לאכילה - ואז דבריו רק לחומרא. או לא - ואז דבריו גם לקולא.

מה החידוש בסעיף 3:
 אם ר' יהושע אמר את דבריו רק לחומרא - החידוש הוא ששתי אכילות מקדרות שונות מצטרפות.
 אם ר' יהושע אמר את דבריו גם לקולא - החידוש הוא שלא נפטר גם אם יש ידיעה בין 2 חצאי זית.

טעמים של ר' יהודה ושל חכמים בברייתא ובמשנה:
אפשרות א': אדם נאמן על עצמו כ100 עדים,
אפשרות ב': מפרשים את דבריו באומר מזיד הייתי.

הגמרא תלתה את שני הטעמים במח' ר' יהודה וחכמים:
 ר' יהודה: אדם נאמן כ100 עדים ולכן תמיד יהיה פטור. חכמים: מתרצים את דיבורו. לכן הוא יהיה פטור רק כשניתן לתרץ את דיבורו (ולא בטומאה חדשה כיוון שלא הספיק לטבול, ולא בטומאה ישנה כשטען במפורש שלא נטמא).

רב נחמן: הלכה כר' יהודה.
רב יוסף: זה רק לעצמו. אסור לו להתנהג כפי דבריו ובניגוד לעדים, בפני אחרים.

ברייתא
שני עדים אומרים שאכל חלב, והאדם מכחיש:
 ר' מאיר: חייב חטאת.
 ר' יהודה: פטור מחטאת.
 חכמים: חלבים וביאת מקדש - פטור, טומאה - חייב.

ר"מ מודה בכל מקרה שבו ניתן לתרץ בקלות את דיבורו:
בשפחה חרופה - יכול לטעון שלא גמר את ביאתו.
נזיר טמא - יכול לטעון שנשאל על נזירותו.
שבועת עדות - יכול לטעון שלא התכוון להעיד.